

СТАТУТ

НА

ЗВЕНО “ВЪТРЕШЕН ОДИТ”

В

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Звено "Вътрешен одит" в Министерството на здравеопазването /МЗ/ е създадено с изменение на Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването - ПМС №124 от 02.06.2006г.

Необходимостта от установяване на функция по вътрешен одит в МЗ е регламентирана с влизане в сила на Закона за вътрешния одит в публичния сектор, считано от 04.04.2006г.

Статутът на звено „Вътрешен одит” на МЗ е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл. 27, ал.1, т. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор /ЗВОПС/, „Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит“, издадени от Института на вътрешните одитори и „Насоките за разработване на статут на звената за вътрешен одит в публичния сектор“, издадени от министъра на финансите на основание чл.48, ал.2, т.1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

Настоящият статут замества приетия през 2019г., като описва целта, правомощията и отговорностите на вътрешния одит. Те са в съответствие с мисията на вътрешния одит и задължителните елементи на Международните професионални практики по вътрешен одит. Статутът дефинира и правомощията и отговорностите на ръководството на организацията по отношение на дейността по вътрешния одит, както и взаимоотношенията между тях.

I. СЪЩНОСТ И РОЛЯ НА ВЪТРЕШНИЯ ОДИТ

Вътрешният одит е независима и обективна дейност за даване на увереност или консултиране, предназначена да носи полза и да подобрява дейността на организацията. Вътрешният одит ще се извършва при спазване на задължителните указания на Института на вътрешните одитори, които включват Основните принципи на професионалната практика по вътрешен одит, Етичния кодекс, Международните стандарти за професионалната практика по вътрешен одит и Дефиницията на вътрешния одит. Задължителните указания съставляват основните изисквания за професионалната практика по вътрешен одит и принципите, спрямо които се оценява ефективността на неговото осъществяване.

Вътрешният одит се осъществява чрез два вида одитни ангажименти:

➤ одитен ангажимент за даване на увереност – предоставяне на обективна оценка на доказателствата от страна на вътрешния одитор с цел да се предостави независимо мнение или извод относно процес, система или друг обект на одит. Одитният ангажимент за даване на увереност се осъществява основно чрез: одит на системите, одит за съответствие, одит на изпълнението, финансов одит, одит на информационните системи и технологии и преглед на състоянието.

➤ одитен ангажимент за консултиране – изразява се в даване на съвет, мнение, обучение и други, предназначени да подобряват процесите на управление на риска и контрола, без вътрешният одитор да поема управленска отговорност за това.

Вътрешният одит играе съществена роля за постигане целите на организацията, като подпомага ръководството чрез:

1. Идентифициране и оценяване на рисковете в организацията;
2. Оценяване на адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол по отношение на:
 - идентифицирането, оценяването и управлението на риска от ръководството на организацията;

- съответствието със законодателството, вътрешните актове и договорите;
 - надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация;
 - ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите;
 - опазването на активите и информацията;
 - изпълнението на задачите и постигането на целите.
3. Даване на препоръки за подобряването на дейностите в организацията.

II. ОБХВАТ

Звеното за вътрешен одит осъществява вътрешния одит на:

1. Всички структури, програми, дейности и процеси в министерството на здравеопазването включително на финансираните със средства от Европейския съюз;
2. Всички второстепенни разпоредители с бюджет от по-ниска степен към Министерството на здравеопазването, в които няма звено за вътрешен одит ;
3. Търговските дружества и лечебни заведения – търговски дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала и търговските дружества, чийто капитал е собственост на тези дружества, в които няма звено за вътрешен одит;

На основание чл.13, ал.2 от ЗВОПС, по инициатива на първостепенния разпоредител с бюджет, съответно на органа, който упражнява правата на собственост в капитала, звеното за вътрешен одит може да извършва одитни ангажименти на всички организации и юридически лица в неговата система и когато в тях има звено за вътрешен одит.

III. НЕЗАВИСИМОСТ

РВО гарантира, че звеното за вътрешен одит остава незасегнато от всички условия, които могат да накърнят способността на вътрешните одитори да изпълняват своите отговорности по безпристрастен начин, включително по отношение на дефинирането на цел, обхват, процедурите, честотата, времето на одитните ангажименти и съдържанието на одитния доклад. Ако РВО установи, че независимостта или обективността могат да бъдат накърнени, уведомява незабавно ръководителя на организацията и одитния комитет.

Вътрешните одитори поддържат безпристрастно отношение, което им позволява да изпълняват одитните ангажименти обективно и по такъв начин, че да вярват в резултатите от своята работа, да не се правят компромиси с качеството и да не подчиняват на други лица преценката си за одита.

Вътрешните одитори няма да имат пряка оперативна отговорност или правомощия по отношение на нито една от одитираните дейности. Съответно, вътрешните одитори няма да прилагат вътрешни контроли, да разработват процедури, да внедряват системи или да извършват друга дейност, която може да наруши тяхната преценка, включително:

- Вътрешният одитор не може да изпълнява одитен ангажимент за даване на увереност, свързан с дейности, които е консултирал, или структури, в които е работил през последната една година.;
- На вътрешния одитор не може да се възлага изпълнение на каквито и да било оперативни задължения за Министерството на здравеопазването и във всички организации и юридически лица в системата на Министерството на здравеопазването, както и в организациите, участващи в междуправителствени програми или проекти, за управлението на които е отговорно Министерството на здравеопазването.

Звеното за вътрешен одит изпълнява задачите си ефективно и обективно (без натиск или упражняване на влияние), само когато осъществява дейността си независимо. Ръководителят на организацията осигурява независимост на звеното за вътрешен одит, чрез гарантиране на:

1. Пряко подчинение на вътрешния одит на ръководителя на организацията.
2. Докладване резултатите от одитните ангажменти, дадените препоръки и резултатите от проследяване изпълнението на препоръките на ръководителя на организацията.
3. Назначаване и освобождаване на ръководителя на вътрешния одит и на вътрешните одитори след писмено съгласие на министъра на финансите и в съответствие с изискванията на ЗВОПС.
4. Осъществяване на функции и дейности в организацията, свързани само с дейността по вътрешен одит, без да се допуска намеса при планиране, извършване и докладване на резултатите от одитните ангажменти.
5. Свободен достъп до ръководството и всички служители в организацията, всички активи на организацията и цялата документация и информация.

Вътрешните одитори ще:

- Разкрият всяко накърняване на независимостта или обективността;
- Проявяват професионална обективност при събиране, оценка и докладване на информация за дейността или процеса, обект на одит;
- Извършат оценка на всички налични и уместни факти и обстоятелства;
- Вземат всички необходимите предпазни мерки, за да избегнат влияние във връзка със собствените си интереси или от други лица при извършване на професионалните си задължения и при формирането на решения.

РВО трябва да потвърди пред министъра на здравеопазването / одитния комитет поне веднъж годишно организационната независимост на вътрешния одит.

РВО разкрива пред ръководителя на организацията / одитния комитет всяка намеса и свързаните с нея последици при определяне на обхвата на вътрешния одит, извършването на работа и / или докладването.

IV. ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДИТЕЛЯ НА ВЪТРЕШНИЯ ОДИТ И ВЪТРЕШНИТЕ ОДИТОРИ

Ръководителят на звено „Вътрешен одит“ и вътрешните одитори осъществяват дейността по вътрешен одит, като отговарят за:

1. Спазване на ЗВОПС, Стандартите, Етичния кодекс на вътрешните одитори, Статута на звеното за вътрешен одит и утвърдената от министъра на финансите методология за вътрешен одит в публичния сектор.
2. Неразкриване информация, станала им известна във връзка с осъществяване на дейността, освен в предвидените в закона случаи.
3. Разработване на тригодишен стратегически план за дейността на звеното за вътрешен одит, базиран на оценка на риска и в съответствие със стратегическите цели на организацията, стратегическите цели и обхвата на вътрешния одит. Стратегическият план се съгласува от одитния комитет и се утвърждава от министъра на здравеопазването след предварително обсъждане.

4. Изготвяне на годишен план за дейността на звеното за вътрешен одит, базиран на стратегическия план и на оценката на риска.

Предложените от министъра на здравеопазването одитни ангажменти за консултиране се включват в годишния план след обсъждането им с ръководителя на вътрешния одит. Министърът на здравеопазването и ръководителят на вътрешния одит уточняват обхвата и времевите рамки на всеки ангажмент. Годишният план се съгласува с одитния комитет и се утвърждава от министъра на здравеопазването след предварително обсъждане.

Ръководителят на вътрешния одит наблюдава работата на одиторския екип и представя на министъра на здравеопазването резултатите от извършения одит.

Ръководителят на вътрешния одит докладва своевременно на министъра на здравеопазването всяко ограничение на ресурсите, нужни за изпълнение на годишния план.

5. Извършване на одитни ангажменти за консултиране по инициатива на министъра на здравеопазването. Преди поемането на одитни ангажменти за консултиране ръководителят на вътрешния одит следва да оцени:

➤ дали вътрешните одитори притежават необходимите знания и умения за изпълнение на одитния ангажмент

➤ дали съществува вероятност да бъдат накърнени независимостта или обективността на вътрешните одитори във връзка с извършването на предложени консултантски услуги.

Ако съществува вероятност за накърняване на независимостта и обективността, министърът на здравеопазването задължително трябва да бъде уведомен за това, преди да бъде приет консултантски ангажмент.

6. Осигуряване на ефективно и ефикасно осъществяване на одитните ангажменти и изпълнението на одитния план.

7. Разработване и прилагане на програма за осигуряване качеството и за усъвършенстване на одитната дейност, включваща вътрешни и външни оценки.

8. Своевременно докладване на резултатите от одитните ангажменти на министъра на здравеопазването и проследяване изпълнението на дадените в одитните доклади препоръки.

9. Въвеждане на вътрешни правила и процедури за прилагането на законовите изисквания, Стандартите, наръчниците, указанията и методологията, съобразно спецификите на организацията.

10. Ефективно изпълнение на Годишния план и на одитните ангажменти.

11. Проследяване на препоръките и предприетите мерки и периодично докладване на ръководителя на организацията за всички мерки, които не са ефективно приложени.

12. Планиране и предприемане на мерки, гарантиращи, че вътрешният одит колективно притежава или придобива знания, умения и други компетентности, необходими за изпълнение на изискванията на ЗВОПС, Стандартите, Статута и утвърдената от министъра на финансите методология за вътрешен одит в публичния сектор.

V. ДОКЛАДВАНЕ

Ръководителят на вътрешния одит:

1. Изготвя Обобщен годишен доклад за дейността по вътрешен одит, който представя и обсъжда с одитния комитет и с ръководителя на организацията.

2. Уведомява незабавно министъра на здравеопазването за идентифицирани от вътрешните одитори индикатори за измама и дава предложения за предприемане на мерки и уведомяване на компетентните органи.

3. Присъства на срещите с ръководството на организацията и обсъжда и докладва въпроси, свързани с одитната дейност и дейността на организацията.

4. Провежда срещи с министъра на здравеопазването по въпроси, свързани с дейността по вътрешен одит.

5. Предоставя документация, съхранявана в звеното за вътрешен одит на министъра на здравеопазването или на упълномощени от него длъжностни лица за всеки конкретен случай, след официално писмено искане.

6. При необходимост, запознава одитния комитет с одитните доклади за извършени одитни ангажименти и по всички значими въпроси, свързани с вътрешния одит в организацията.

VI. ОТГОВОРНОСТИ НА МИНИСТЪРА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ ДЕЙНОСТТА ПО ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Министърът на здравеопазването:

1. Изгражда звено за вътрешен одит и му предоставя необходимите за ефективното функциониране на звеното ресурси - персонал, оборудване, материална база/помещения за работа и др. Ръководителят на организацията осигурява експерти, когато са необходими специални знания и умения, свързани с изпълнението на конкретен одитен ангажимент, след предложение от ръководителя на вътрешния одит.

2. Гарантира съдействието на всички длъжностни лица в организацията във връзка с изпълнението на одитните ангажименти.

3. Осигурява предоставянето на становища по предварителните доклади от ръководителите на одитираната дейност/процес до 10 работни дни от връчването им.

4. Одобрява изготвения план за действие за изпълнението на дадените препоръки от ЗВО на МЗ.

5. Изпраща копие от годишния доклад за дейността на звеното за вътрешен одит в Министерството на финансите, в съответствие с изискванията на ЗВОПС.

6. Осигурява предоставянето на звеното за вътрешен одит наръчниците, указанията и другата методология по вътрешен одит, изпратени от Министерството на финансите.

VII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

1. Ръководителят на вътрешния одит координира взаимодействието с външните одитори от Сметната палата и други одитори, като при необходимост им предоставя информация за стратегическите и годишните планове за дейността по вътрешен одит, докладите от одитните ангажименти, становища и други въпроси, свързани с одитната дейност. Предвид разпоредбата на ЗВОПС, че одитният комитет също осъществява взаимодействие с външните одитори, РВО в организациите, в които има сформирани одитен комитет трябва да координира и подпомага и отношенията на одитния комитет с външните одитори.

2. При планиране на одитни ангажименти, свързани с междуведомствени програми/проекти, ръководителят на вътрешния одит координира годишния план със звената за вътрешен одит на организациите, участващи в тези програми/проекти.

3. Ръководителят на вътрешния одит подготвя за изпращане от министъра на здравеопазването всички необходими документи и материали, изисквани от дирекция МКВО в Министерство на финансите, за вътрешен одит във връзка с осъществяване на функциите му.

VIII. МОНИТОРИНГ

Статутът на Звено „Вътрешен одит“ на Министерство на здравеопазването е предмет на мониторинг и периодично актуализиране. С цел повишаване ефективността на одитната дейност всяка от страните може да предлага изменения и/или допълнения на Статута.

Настоящият Статут влиза в сила от датата на утвърждаване от ръководителя на организацията.

**МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
КИРИЛ АННИЕВ**

Дата:

/подпис/

**РЪКОВОДИТЕЛ НА ЗВЕНО "ВЪТРЕШЕН ОДИТ"
СВЕТΟΣЛАВ СИМЕОНОВ**

Дата:

/подпис/